

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่องการพัฒนาชุดฝึกอบรมเปรียบเทียบผลการพัฒนาชุดฝึกอบรม ที่เหมาะสมกับการจัดเก็บภาษี กรณีศึกษาเทศบาลตำบลแม่แจ่ม อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 50 คน ซึ่งจะนำเสนอข้อมูลในรูปของสถิติเชิงพรรณนาประกอบตาราง และการวิเคราะห์เนื้อหา ซึ่งผู้ศึกษาได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และอภิปรายผลการศึกษา โดยจะนำเสนอเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อปัญหา อุปสรรคของประชาชนผู้เสียภาษีในเขตเทศบาลตำบลแม่แจ่ม อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์เกี่ยวกับด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย และภาษีบำรุงท้องที่ของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 4 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย ใช้การทดสอบค่า (t-test) แบบ / กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตอนที่ 5 เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชากรเกี่ยวกับความพึงพอใจหลังการฝึกอบรมของประชาชนผู้เสียภาษี และการพัฒนาการจัดเก็บภาษีของเทศบาลตำบลแม่แจ่ม

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย

จากการสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพหลักและรายได้ จำนวน 50 คน ปรากฏข้อมูลดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมายทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำแนกตาม
สถานภาพส่วนตัว

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ				
ชาย	12	48.0	14	56.0
หญิง	13	52.0	11	44.0
ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อายุ				
20-30ปี	13	52.0	6	24.0
31-40ปี	3	12.0	9	36.0
41-50ปี	2	8.0	3	12.0
51-60ปี	7	28.0	7	28.0
ระดับการศึกษา	4	16.0	4	16.0
ประถมศึกษา	4	16.0	3	12.0
มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า	12	48.0	11	44.0
มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	5	20.0	5	20.0
ปริญญาตรี	0	0	2	8.0
สูงกว่าปริญญาตรี				
อาชีพหลัก				
รับราชการ	10	40.0	5	20.0
เกษตรกร	1	4.0	4	16.0
รับจ้าง	5	20.0	4	16.0
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	9	36.0	7	28.0
กลุ่มผู้ได้รับผลกระทบ	0	0	2	8.0
อื่น ๆ ได้แก่ ข้าราชการบำนาญ	0	0	3	12.0

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รายได้				
ต่ำกว่า 5,000บาท	9	36.0	3	12.0
5,001-10,000 บาท	9	36.0	10	40.0
10,001-15,000บาท	1	4.0	4	16.0
สูงกว่า 15,001-20,000บาท	6	24.0	8	32.0
รวม	25	100.0	25	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มเป้าหมายที่เป็นกลุ่มทดลอง เป็นเพศชาย คือ 12 คน (ร้อยละ 48.00) เพศหญิง 13 คน (ร้อยละ 52.00) อายุ 20-30 ปี (ร้อยละ 52.00) ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า (ร้อยละ 48.00) อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว (ร้อยละ 36.00) และรายได้ 5,001-10,000 บาท (ร้อยละ 36.00) ส่วนกลุ่มเป้าหมายที่เป็นกลุ่มควบคุม เป็นเพศชาย คือ 14 คน (ร้อยละ 56.00) เพศหญิง 11 คน (ร้อยละ 44.00) อายุ 31-40ปี (ร้อยละ 36.00) ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า (ร้อยละ 44.00) อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว (ร้อยละ 28.00) และรายได้ 5,001-10,000 บาท (ร้อยละ 40.00)

วิธีการสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

ในการฝึกอบรมครั้งนี้ได้สร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ โดยประมวลจากเอกสารทางวิชาการของสำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. 2475 พระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. 2510 พระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. 2508 ตลอดจนข้อบัญญัติเทศบาล ระเบียบ หนังสือสั่งการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในเรื่องเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีอากร ได้ข้อสรุปดังนี้

1. การสร้างและหาประสิทธิภาพของนวัตกรรม

1.1 จัดทำคู่มือชุดฝึกอบรมที่เหมาะสมกับการจัดเก็บภาษี เรื่องเกี่ยวกับระเบียบกฎหมายของภาษีท้องถิ่น ด้านวิธีการและขั้นตอนในการเสียภาษี ด้านบทลงโทษทางภาษีและหน้าที่ของผู้เสียภาษีภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย และภาษีบำรุงท้องที่

1.2 สังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี องค์ความรู้ จัดทำคู่มือชุดฝึกอบรมที่เหมาะสมกับการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้ายและภาษีบำรุงท้องที่ เพื่อให้มีเนื้อหาที่ชัดเจนและกระชับ

อ่านแล้วเข้าใจง่าย เหมาะสำหรับการให้ความรู้แก่ผู้เสียภาษี โดยอาจารย์ที่ปรึกษาได้ให้คำแนะนำวิธีการสร้างสื่อเพื่อให้ความรู้แก่ผู้เสียภาษีอย่างถูกต้องและเหมาะสม

2. จัดทำคู่มือให้ความรู้ ความเข้าใจในการฝึกอบรมสำหรับวิทยากร ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 จัดทำเอกสารคู่มือการฝึกอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษี มีหัวข้อดังนี้

ภาพที่ 4.1 หน้าปกคู่มือฝึกอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษี

2.1.1 การจัดทำคู่มือการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน

ภาษีโรงเรือนและที่ดิน หมายถึง ภาษีที่จัดเก็บจากโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นกับที่ดินที่ใช้ประโยชน์ต่อเนื่องไปกับโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างนั้นทรัพย์สินที่ต้องเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน ได้แก่ โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างและที่ดินซึ่งใช้ต่อเนื่องกับโรงเรือนและสิ่งปลูกสร้างนั้นและในปีที่ผ่านมาได้มีการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินนั้นเช่นให้เช่าใช้เป็นที่ทำการค้าขายที่ไว้สินค้าที่ประกอบอุตสาหกรรมให้ญาติบิดามารดาบุตรหรือผู้อื่นอยู่อาศัยหรือใช้ประกอบกิจการอื่นๆเพื่อหารายได้และไม่เข้าข่ายยกเว้นตามกฎหมาย

หลักการสำคัญ

1. ต้องมีทรัพย์สินได้แก่

โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นและ

ที่ดินซึ่งใช้ต่อเนื่องกับโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างนั้น

2. ไม่เข้าช้อยกเว้นตามมาตรา 9,10

ข้อสังเกต

คำภาษี ผู้รับประเมินชำระภาษีปีละครั้งตามคำรายปีของทรัพย์สินในอัตรา ร้อยละ 12.5 ของคำรายปี

คำรายปี จำนวนเงินซึ่งทรัพย์สินนั้นสมควรให้เข้าได้ในปีหนึ่งในกรณีให้เข้าให้ถือค่าเช่าคือคำรายปี

เงินเพิ่ม เป็นมาตรการทางแพ่งเพื่อให้มีการชำระภาษีภายในกำหนดตามมาตรา 43 ซึ่งพนักงานเก็บภาษีสามารถเรียกเก็บผู้มีหน้าที่เสียภาษีได้เอง

ค่าปรับ เป็นโทษทางอาญาซึ่งมีกำหนดไว้ในมาตรา 46,47 และ 48 โดยพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองเป็นผู้มีหน้าที่เปรียบเทียบปรับและท้องถื่นไปขอรับเงินค่าปรับมาเป็นรายได้ของตนเอง

พนักงานเจ้าหน้าที่คือ ผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้มีหน้าที่รับแบบฯประเมินภาษี และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด

พนักงานเก็บภาษีคือ ผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้มีหน้าที่จัดเก็บรับชำระรวมทั้งเร่งรัดให้ชำระภาษีและปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด

ทรัพย์สินที่ได้รับยกเว้นภาษีไม่ต้องเสียภาษีโรงเรือนและที่ดินได้แก่

1. พระราชวังอันเป็นส่วนของแผ่นดิน
2. ทรัพย์สินของรัฐบาลที่ใช้ในกิจการของรัฐบาลหรือสาธารณะและทรัพย์สินของการรถไฟแห่งประเทศไทยที่ใช้ในกิจการของการรถไฟโดยตรง
3. ทรัพย์สินของโรงพยาบาลสาธารณะและโรงเรียนสาธารณะซึ่งกระทำการที่ไม่ใช่เพื่อเป็นผลกำไรส่วนบุคคลและใช้เฉพาะในการรักษาพยาบาลและในการศึกษา
4. ทรัพย์สินซึ่งเป็นศาสนสมบัติอันใช้เฉพาะในศาสนกิจอย่างเดียวหรือเป็นที่อยู่ของสงฆ์
5. โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นซึ่งปิดไว้ตลอดปีและเจ้าของไม่ได้อยู่เองหรือให้ผู้อื่นอยู่นอกจากคนเฝ้าในโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ หรือในที่ดินซึ่งใช้ต่อเนื่องกัน
6. โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างของการเคหะแห่งชาติที่ผู้เช่าซื้ออยู่อาศัยเองและมีได้ใช้เป็นที่พักอาศัยหรือประกอบการอุตสาหกรรมหรือประกอบกิจการอื่นเพื่อหารายได้
7. โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นซึ่งเจ้าของอยู่เองหรือให้ผู้แทนอยู่เฝ้ารักษาและซึ่งมิได้ใช้เป็นที่พักอาศัยหรือประกอบการอุตสาหกรรม

การลดค่าภาษีหรือปลดภาษี

1. เมื่อปรากฏว่าผู้รับประเมินได้เสียหายเพราะทรัพย์สินว่างลงหรือชำรุดต้องซ่อมแซม
ส่วนสำคัญ

2. ผู้รับประเมินยื่นคำร้อง

3. ลดค่าภาษีลงตามส่วนที่เสียหายหรือปลดค่าภาษีทั้งหมดก็ได้

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน

1. เจ้าของทรัพย์สิน

2. เจ้าของโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างและเจ้าของที่ดินเป็นคนละเจ้าของเจ้าของ
โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีสำหรับทรัพย์สินนั้นทั้งหมด

ระยะเวลาการยื่นแบบแสดงรายการทรัพย์สินเพื่อเสียภาษี

เจ้าของทรัพย์สินต้องยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน (กรด. 2)

ณ สำนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างนั้นตั้งอยู่ภายในเดือน
กุมภาพันธ์ของทุกปี

การคำนวณภาษีการประเมินค่ารายปีและอัตราภาษี

ภาษีโรงเรือนและที่ดินคิดจากค่ารายปีของทรัพย์สินในอัตราร้อยละ 12.5 ของค่ารายปี
เช่นบ้านให้เช่ามีค่ารายปี 12,000 บาท ค่าภาษีจะเท่ากับ $12,000 \times 12.5/100$ เป็นเงิน 1,500 บาท
ค่ารายปีของทรัพย์สินหมายถึงจำนวนเงินซึ่งทรัพย์สินนั้นสมควรให้เช่าได้ในปีหนึ่งๆ เช่นบ้านให้
เช่าเดือนละ 1,000 บาท ค่ารายปีของบ้านหลังนี้ก็คือ 12,000 บาท (หมายถึง ค่าเช่าทั้งปีของบ้านหลังนี้
 $1,000 \times 12 = 12,000$ บาท)

การประเมินค่ารายปีมีหลักเกณฑ์การประเมินตามลำดับดังนี้

1. กรณีที่ทรัพย์สินนั้นมีการให้เช่าและค่าเช่าสมควรให้นำค่าเช่ามาคิดเป็นรายปี

2. กรณีทรัพย์สินให้เช่าและค่าเช่าไม่สมควรหรือหาค่าเช่าไม่ได้เนื่องจากเจ้าของ
ทรัพย์สินประกอบกิจการเองให้ประเมินค่ารายปีโดยเทียบเคียงกับค่ารายปีของทรัพย์สินในปีที่ผ่านมา
หรือเทียบเคียงกับค่ารายปีของทรัพย์สินในบริเวณใกล้เคียงกันที่มีลักษณะของทรัพย์สินขนาด
พื้นที่ทำเลที่ตั้งและบริการสาธารณะที่ทรัพย์สินนั้นได้รับประโยชน์คล้ายคลึงกันในเขตองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นซึ่งในเรื่องนี้กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดแนวทางปฏิบัติให้องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำราคาเช่ามาตรฐานกลางเฉลี่ยต่อตารางเมตรต่อเดือนตามทำเล
ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและตามประเภทของทรัพย์สิน

3. กรณีไม่สามารถเทียบเคียงตามข้อ 2 ได้อาจประเมินค่ารายปีของทรัพย์สินโดยใช้
มูลค่าทรัพย์สินมาประกอบการประเมินได้

ค่าภาษี

1. ผู้รับประเมินชำระภาษีปีละครั้งตามค่ารายปี
2. อัตราร้อยละ 12.5 ของค่ารายปี ค่าภาษี = ค่ารายปี X 12.5 %

ค่ารายปี

ค่ารายปีคือจำนวนเงินซึ่งทรัพย์สินนั้นสมควรให้เข้าได้ในปีหนึ่งๆกรณีให้เข้าให้ถือค่าเข้าคือค่ารายปีกรณีมีเหตุ

ค่าเข้ามิใช่จำนวนเงินอันสมควร

หากค่าเข้าไม่ได้เนื่องจากดำเนินการเองหรือด้วยเหตุประการอื่นให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจประเมินค่ารายปีตามหลักเกณฑ์ที่รมว.มท.กำหนด

ลดค่ารายปี

มาตรา 11 โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างถูกรื้อถอนทำลายโดยประการอื่นให้ลดยอดค่ารายปีตามส่วนที่ถูกทำลายตลอดเวลาที่ยังมีได้ทำขึ้นและยังใช้ไม่ได้

มาตรา 12 โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างทำขึ้นระหว่างปีถือเอาเวลาซึ่งมีขึ้นและสำเร็จจนควรอยู่ได้แล้วเป็นเกณฑ์คำนวณค่ารายปี

มาตรา 13

1. เจ้าของโรงเรือนติดตั้งส่วนควบที่สำคัญขึ้นในโรงเรือนนั้น
2. มีลักษณะเป็นเครื่องจักรกลไถเครื่องกระทำหรือเครื่องกำเนิดสินค้า
3. เพื่อใช้ดำเนินการอุตสาหกรรม
4. ลดค่ารายปีลงเหลือ 1 ใน 3

ประกาศกระทรวงมหาดไทย

ประเมินเทียบเคียงกับค่ารายปีของทรัพย์สินที่ให้เข้าที่มีลักษณะของทรัพย์สินขนาดทำเลที่ตั้งและบริการสาธารณะที่ทรัพย์สินนั้นได้รับประโยชน์คล้ายคลึงกัน

สรุป : หลักเกณฑ์การประเมินค่ารายปี

1. ทรัพย์สินให้เข้าค่าเข้าสมควรถือค่าเข้าคือค่ารายปี
2. ทรัพย์สินให้เข้าค่าเข้าไม่สมควรหรือหากค่าเข้าไม่ได้ประเมินโดยเทียบเคียง
 - 2.1 ค่ารายปีที่ล่วงมาแล้ว
 - 2.2 ค่ารายปีของทรัพย์สินที่ให้เข้า
3. กรณีเทียบเคียงข้อ 2. ไม่ได้อาจใช้มูลค่าทรัพย์สินมาประกอบการประเมินค่ารายปีได้
4. คำนึงภาระภาษีของประชาชน

ระยะเวลาการยื่นแบบแสดงรายการทรัพย์สินเพื่อเสียภาษี

เจ้าของทรัพย์สินต้องยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน (กรด. 2) ณ สำนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างนั้นตั้งอยู่ภายในเดือน กุมภาพันธ์ของทุกปี

หลักฐานที่ใช้ประกอบการเสียภาษี

เพื่อความสะดวกในการเสียภาษีควรแนะนำผู้มีหน้าที่เสียภาษีนำหลักฐานประกอบการยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษี (กรด. 2) เท่าที่จำเป็นเพียงเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีเท่านั้น

1. กรณีเป็นการเสียภาษีโรงเรือนและที่ดินรายใหม่เช่น

- 1) สำเนาทะเบียนบ้าน/บัตรประจำตัวประชาชนของผู้มีหน้าที่เสียภาษี
- 2) สำเนาโฉนดที่ดิน-สัญญาซื้อขายโรงเรือน
- 3) สัญญาเช่าโรงเรือน/สัญญาเช่าที่ดิน
- 4) ทะเบียนพาณิชย์-ทะเบียนการค้า - ทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม
- 5) ใบอนุญาตปลูกสร้างอาคาร
- 6) หนังสือรับรองห้างหุ้นส่วน/บริษัท- งบดุล
- 7) ใบอนุญาตตั้งหรือประกอบกิจการโรงงาน
- 8) ใบอนุญาตสะสมอาหารหรือใบอนุญาตประกอบกิจการค้า
- 9) หลักฐานอื่นๆที่แสดงการเริ่มใช้ประโยชน์ของทรัพย์สิน
- 10) แผนที่ตั้งของที่ดินและโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างที่เสียภาษี
- 11) หนังสือมอบอำนาจ (กรณีมีผู้อื่นมายื่นแบบกรด. 2 แทน)
- 12) ในกรณีที่โรงเรือนมีผู้ถือกรรมสิทธิ์ร่วมกันหลายคนให้ผู้ถือกรรมสิทธิ์ร่วม

ลงลายมือชื่อในแบบกรด.2 ในฐานะผู้รับประเมินทุกคนหรือจะมอบอำนาจให้คนใดคนหนึ่งก็ได้ การมอบต้องทำเป็นหนังสือและปิดแสตมป์ตามกฎหมาย

2. กรณีเป็นผู้เสียภาษียกเว้นที่เคยเสียภาษีโรงเรือนและที่ดินมาแล้ว

ขั้นตอนในการชำระภาษี

- 1) ผู้มีหน้าที่เสียภาษีโรงเรือนและที่ดินยื่นแบบแสดงรายการทรัพย์สินเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน (กรด.2) พร้อมด้วยหลักฐานณสำนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่
- 2) พนักงานเจ้าหน้าที่จะทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบแสดงรายการเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน
- 3) พนักงานเจ้าหน้าที่ประเมินค่ารายปีและค่าภาษีที่จะต้องเสีย

4) พนักงานเก็บภาษีแจ้งการประเมิน (กรด.8) ให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีทราบว่าจะต้องเสียภาษีเป็นจำนวนเงินเท่าใด

5) ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเมื่อได้รับแจ้งการประเมินแล้วจะต้องนำเงินค่าภาษีไปชำระภายใน 30 วันนับแต่วันถัดจากวันที่ได้รับแจ้งการประเมินมิฉะนั้นจะต้องเสียเงินเพิ่ม

เงินเพิ่ม

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีโรงเรือนและที่ดินเมื่อได้รับแจ้งการประเมินแล้วจะต้องนำเงินค่าภาษีไปชำระภายใน 30 วันนับแต่วันถัดจากวันที่ได้รับแจ้งการประเมินมิฉะนั้นจะต้องเสียภาษีเพิ่มดังนี้

1. ถ้าชำระไม่เกิน 1 เดือนนับแต่วันพ้นกำหนดให้เพิ่มร้อยละ 2.5 ของค่าภาษีที่ค้าง
2. ถ้าเกิน 1 เดือนแต่ไม่เกิน 2 เดือนให้เพิ่มร้อยละ 5 ของค่าภาษีที่ค้าง
3. ถ้าเกิน 2 เดือนแต่ไม่เกิน 3 เดือนให้เพิ่มร้อยละ 7.5 ของค่าภาษีที่ค้าง
4. ถ้าเกิน 3 เดือนแต่ไม่เกิน 4 เดือนให้เพิ่มร้อยละ 10 ของค่าภาษีที่ค้าง

บทกำหนดโทษ

1. ผู้ใดละเลยไม่แสดงข้อความในแบบพิมพ์เพื่อแจ้งรายการทรัพย์สินตามความเป็นจริงตามความรู้เห็นของตนให้ครบถ้วนและรับรองความถูกต้องของข้อความดังกล่าวพร้อมทั้งลงวันที่เดือนปีและลงลายมือชื่อของตนกำกับไว้ไว้วันแต่จะเป็นด้วยเหตุสุดวิสัยต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท

2. ผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติตามหมายเรียกของพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่แจ้งรายการเพิ่มเติมรายละเอียดยิ่งขึ้นเมื่อเรียกหรือไม่นำพยานหลักฐานมาแสดงหรือไม่ตอบคำถามเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ซักถามหรือไม่ ตอบคำถามเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ซักถามผู้รับประเมินในเรื่องใบแจ้งรายการต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

3. ผู้ใดยื่นข้อความเท็จหรือให้ถ้อยคำเท็จหรือตอบคำถามด้วยคำอันเป็นเท็จหรือนำพยานหลักฐานเท็จมาแสดงเพื่อหลีกเลี่ยงหรือจัดหาทางให้ผู้อื่นหลีกเลี่ยงการคำนวณค่ารายปีแห่งทรัพย์สินของตนตามที่ควรก็ดีหรือโดยความเท็จโดยเจตนาละเลยโดยนอโกงโดยอุบายโดยวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใดทั้งสิ้นที่จะหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงการคำนวณค่ารายปีแห่งทรัพย์สินของตนตามที่ควรก็ดีต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 500 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

การอุทธรณ์การประเมินภาษี

เมื่อผู้เสียภาษีได้รับแจ้งการประเมินแล้วไม่พอใจในการประเมินของพนักงานเจ้าหน้าที่โดยเห็นว่าค่าภาษีสูงเกินไปหรือประเมินไม่ถูกต้องก็มีสิทธิยื่นอุทธรณ์ได้โดยยื่นอุทธรณ์ตามแบบที่กำหนด (กรด. 9) ภายใน 15 วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการประเมินและเมื่อได้รับแจ้งผล

การชี้ขาดแล้วยังไม่เป็นที่พอใจก็มีสิทธินำเรื่องร้องต่อศาลได้ภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้รับความให้ทราบคำชี้ขาด (พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช 2547)

2.1.2 การจัดทำคู่มือการจัดเก็บภาษีป้าย

การจัดเก็บภาษีป้าย

1. ป้ายที่ต้องเสียภาษีป้าย

1.1 ป้ายที่ต้องเสียภาษีป้าย ได้แก่ ป้ายแสดงชื่อ ยี่ห้อ หรือเครื่องหมายที่ใช้ในการประกอบการค้า หรือประกอบกิจการอื่นเพื่อหารายได้ ไม่ว่าจะแสดงหรือโฆษณาไว้ที่วัตถุใด ๆ ด้วยอักษร ภาพ หรือเครื่องหมาย ที่เขียน แกะสลัก จารึก หรือทำให้ปรากฏด้วยวิธีใด ๆ

2. ผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้าย ได้แก่

2.1 เจ้าของป้าย

ระยะเวลาการยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีป้าย

เจ้าของป้ายที่มีหน้าที่เสียภาษีป้ายต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้าย (ภ.ป. 1) ภายในเดือนมีนาคม ของทุกปี ในกรณีที่ติดตั้งหรือแสดงป้ายภายหลังเดือนมีนาคม หรือติดตั้งหรือแสดงป้ายใหม่แทนป้ายเดิม หรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขป้ายอันเป็นเหตุให้ต้องเสียภาษีป้ายเพิ่มขึ้น ให้เจ้าของป้ายยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้ายภายใน 15 วัน นับแต่วันติดตั้งหรือแสดงป้าย หรือนับแต่วันเปลี่ยนแปลงแก้ไขแล้วแต่กรณี

การชำระภาษีป้าย

เจ้าของป้ายมีหน้าที่ชำระภาษีป้ายเป็นรายปี ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับความแจ้งการประเมิน

เงินเพิ่ม

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายจะต้องเสียเงินเพิ่มในกรณีและอัตราดังต่อไปนี้

1. ไม่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้ายภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้เสียเงินเพิ่มร้อยละสิบของค่าภาษีป้ายเว้นแต่กรณีที่เจ้าของป้ายได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้ายก่อนที่เจ้าหน้าที่จะได้แจ้งให้ทราบถึงการละเว้นนั้น ให้เสียเงินเพิ่มร้อยละ 5 ของค่าภาษี

2. ยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้ายโดยไม่ถูกต้อง ทำให้จำนวนเงินที่จะต้องเสียภาษีป้ายลดน้อยลง ให้เสียเงินเพิ่มร้อยละสิบของค่าภาษีของค่าภาษีป้ายที่ประเมินเพิ่มเติม เว้นแต่กรณีที่เจ้าของป้ายได้มาขอแก้ไขแบบแสดงรายการภาษีให้ถูกต้องก่อนที่พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งการประเมิน

3. ไม่ชำระภาษีป้ายภายในกำหนดเวลาที่กำหนด ให้เสียเงินเพิ่มร้อยละ 2 ต่อเดือนของค่าภาษีป้าย

การคำนวณพื้นที่ป้าย อัตราค่าภาษีป้าย และการคำนวณภาษีป้าย

การคำนวณพื้นที่ป้าย

ป้ายที่มีขอบเขตกำหนดได้

พื้นที่ป้าย = ส่วนที่กว้างที่สุด x ส่วนที่ยาวที่สุดของขอบเขตป้าย

ป้ายที่ไม่มีขอบเขตกำหนดได้ถือตัวอักษร ภาพหรือเครื่องหมายที่อยู่ริมสุดเป็นขอบเขต

เพื่อกำหนดส่วนที่กว้างที่สุด ยาวที่สุด

คำนวณพื้นที่เป็นตารางเซนติเมตร

(ตัวอย่าง)

ภาพที่ 4.2 การคำนวณพื้นที่ภาษีป้าย

$$\begin{aligned}\text{พื้นที่ป้าย} &= 180 \times 320 \\ &= 57,600 \text{ ตารางเซนติเมตร}\end{aligned}$$

อัตราภาษีป้าย

อัตราภาษีป้าย แบ่งเป็น 3 อัตรา ดังนี้

อัตราภาษีป้าย (ต่อ 500 ตารางเซนติเมตร)

ตารางที่ 4.2 อัตราภาษีป้าย

ลักษณะ	บาท
1) อักษรไทยล้วน	3
2) อักษรไทยปนกับอักษรต่างประเทศ / ภาพ / เครื่องหมายอื่น	20
3) ป้ายดังต่อไปนี้	40
ก. ไม่มีอักษรไทย	
ข. อักษรไทยบางส่วนหรือทั้งหมดอยู่ใต้ หรือต่ำกว่าอักษรต่างประเทศ	
4) ป้ายที่เปลี่ยนแปลงแก้ไขพื้นที่ป้าย ข้อความภาพ หรือเครื่องหมายบางส่วนในป้ายได้เสียภาษีป้ายแล้วอันเป็นเหตุให้ต้องเสียภาษีป้ายเพิ่มขึ้น ให้คิดอัตราตาม 1) 2) หรือ 3)	
5) ป้ายใดเสียต่ำกว่า 200 บาท ให้เสีย 200 บาท	

การคำนวณภาษีป้าย ให้คำนวณโดยนำพื้นที่ป้าย หารด้วย 500 คูณด้วยอัตราภาษีป้าย เช่น ป้ายที่ต้องเสียภาษี มีพื้นที่ 37,600 ตารางเซนติเมตร เป็นป้ายประเภทที่ 1 ป้ายนี้เสียภาษี ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{ภาษีป้าย} &= \text{พื้นที่ป้าย (ตารางเซนติเมตร)} \text{ หาร } 500 \text{ คูณ อัตราภาษี} \\
 &= 37,600 / 500 * 3 \\
 &= 220.20 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

ดังนั้น ป้ายนี้จะต้องเสียภาษี 220.20 บาท

ป้ายใดคำนวณภาษีแล้วเสียต่ำกว่า 200 บาท ให้เสีย 200 บาท

การคำนวณภาษีป้าย 1 ด้าน เท่ากับ 1 ป้าย

(พระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ.2510)

2.1.3 การจัดทำคู่มือการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่

การจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่

ภาษีบำรุงท้องที่ หมายถึง ภาษีที่เก็บจากเจ้าของที่ดิน ตามราคาปานกลางที่ดินและตามบัญชีอัตราภาษีบำรุงท้องที่

ที่ดินที่ต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่ ได้แก่ ที่ดินที่เป็นของบุคคลหรือคณะบุคคล ไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคล ซึ่งมีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีบำรุงท้องที่

ผู้ที่เป็นเจ้าของที่ดินในวันที่ 1 มกราคม ของปีใด มีหน้าที่เสียภาษีบำรุงท้องที่สำหรับปีนั้นกำหนดระยะเวลาการยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีให้เจ้าของที่ดินซึ่งมีหน้าที่เสียภาษีบำรุงท้องที่ยื่นแบบแสดงรายการที่ดิน (ภ.บ.ท. 5) ณ สำนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นท้องที่ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ภายในเดือนมกราคมของปีแรกที่มีการตีราคาปานกลางของที่ดิน แบบแสดงรายการที่ได้ยื่นไว้ใช้นี้ใช้ได้ทุกปีในรอบระยะเวลา 4 ปีนั้น

อัตราภาษีบำรุงท้องที่ตำบลดอยลาน

ราคาปานกลางของที่ดินไร่ละ 4,200 บาท อัตราภาษีไร่ละ 22.50 บาท

ที่ดินที่ใช้ประกอบการกสิกรรม เฉพาะประเภทไม้ล้มลุกให้เสียกึ่งอัตรา (11.25 บาท) แต่ถ้าเจ้าของที่ดินประกอบกสิกรรมประเภทไม้ล้มลุกนั้นด้วยตนเอง ให้เสียไม่เกินไร่ละ 5 บาท ที่ดินที่ทิ้งไว้ว่างเปล่าหรือไม่ได้ทำประโยชน์ตามควรแก่สภาพของที่ดินให้เสียเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเท่า (45 บาท) (ตามประกาศราคาปานกลางของที่ดิน ตามพระราชบัญญัติ ภาษีบำรุงท้องที่ วันที่ 12 มิถุนายน 2520)

การคำนวณภาษี

ภาษีบำรุงท้องที่ คำนวณจากราคาปานกลางของที่ดินที่คณะกรรมการตีราคาปานกลางที่ดินที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้ในการจัดเก็บภาษี คูณ กับอัตราภาษี

การลดหย่อน/การยกเว้น/การลดภาษี

บุคคลธรรมดาซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินแปลงเดียวกันหรือหลายแปลงที่อยู่ในจังหวัดเดียวกันและใช้ที่ดินนั้น เป็นที่อยู่อาศัยของตน หรือประกอบกสิกรรมของตน ให้ลดหย่อนไม่ต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่ตามเกณฑ์ โดยออกข้อบัญญัติ

ตำบลดอยลานลดหย่อน 3 ไร่

เนื้อที่ดินเพื่อคำนวณภาษี (ไร่) = เนื้อที่ถือครอง - เนื้อที่เกณฑ์ลดหย่อน

ตัวอย่างการคำนวณภาษี

ตัวอย่างที่ 1 นายโชค มีที่ดินแปลงหนึ่ง เนื้อที่ 15 ไร่ 2 งาน 53 ตารางวา ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ หมู่ที่ 1 ใช้ที่ดินในการประกอบกสิกรรม (ทำนา) ที่ดินดังกล่าวมีราคาปานกลางไร่ละ 4,200 บาท (เกณฑ์การลดหย่อนตำบลดอยลานกำหนดไว้ 3 ไร่) วิธีการคำนวณอัตราภาษีบำรุงท้องที่จะดำเนินการดังนี้

1. เนื้อที่ดินเพื่อคำนวณภาษี = เนื้อที่ดินถือครอง - เนื้อที่เกณฑ์ลดหย่อน
= 15 ไร่ 2 งาน 53 ตารางวา - 3 ไร่
= 12 ไร่ 2 งาน 53 ตารางวา

2. ตรวจสอบบัญชีท้าย พ.ร.บ.ภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. 2508 ที่ดินราคาปานกลางไร่ละ 4,200 บาท จะต้องเสียภาษีในอัตราไร่ละ 22.50 บาท แต่เนื่องจากเจ้าของประกอบกิจการเอง เสียอย่างสูงไม่เกินไร่ละ 5 บาท

$$\begin{aligned} 3. \text{ ภาษีที่ต้องเสีย} &= \text{เนื้อที่ดินเพื่อคำนวณภาษี (ไร่)} * \text{อัตราราคาต่อไร่} \\ &= 12 \text{ ไร่} * 5 \text{ บาท} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 12 \text{ ไร่ เสียภาษี} &= 60 \text{ บาท} \\ &= 253 * 5 / 400 \end{aligned}$$

$$2 \text{ งาน } 53 \text{ ตร.ว. เสียภาษี} = 4$$

รวมนายโชค ต้องเสีย 60 + 4 = 69 บาทต่อปี

ตัวอย่างที่ 2 นายโชค มีที่ดินแปลงหนึ่ง เนื้อที่ 15 ไร่ 2 งาน 53 ตารางวา ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ หมู่ที่ 1 ใช้ที่ดินในการปลูกไม้ยืนต้น ที่ดินดังกล่าวมีราคาปานกลางไร่ละ 4,200 บาท (เกณฑ์การลดหย่อนตำบลคอยตามกำหนดไว้ 3 ไร่)

$$\begin{aligned} 1. \text{ เนื้อที่ดินเพื่อคำนวณภาษี} &= \text{เนื้อที่ดินถือครอง} - \text{เนื้อที่เกณฑ์ลดหย่อน} \\ &= 15 \text{ ไร่ } 2 \text{ งาน } 53 \text{ ตารางวา} - 3 \text{ ไร่} \\ &= 12 \text{ ไร่ } 2 \text{ งาน } 53 \text{ ตารางวา} \end{aligned}$$

2. ตรวจสอบบัญชีท้าย พ.ร.บ.ภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. 2508 ที่ดินราคาปานกลางไร่ละ 4,200 บาท จะต้องเสียภาษีในอัตราไร่ละ 22.50 บาท

$$\begin{aligned} 3. \text{ ภาษีที่ต้องเสีย} &= \text{เนื้อที่ดินเพื่อคำนวณภาษี (ไร่)} * \text{อัตราราคาต่อไร่} \\ 10 \text{ ไร่ เสียภาษี} &= 12 \text{ ไร่} * 22.50 \text{ บาท} \\ &= 270 \text{ บาท} \\ 2 \text{ งาน } 53 \text{ ตร.ว. เสียภาษี} &= 253 * 22.50 / 400 \\ &= 15 \end{aligned}$$

รวมนายโชค จะต้องเสียภาษี 270 + 15 = 285 บาท ต่อปี

3. การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือที่เป็นนวัตกรรม

3.1 ผู้ศึกษาวิจัยได้ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านระเบียบกฎหมาย วิธีการและขั้นตอนการเสียภาษี บทลงโทษทางภาษี และหน้าที่ของผู้เสียภาษี โรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย ภาษีบำรุงท้องที่ จำนวน 5 ท่าน ได้พิจารณาความถูกต้องเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) และความถูกต้องเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของ 1) เอกสารคู่มือผู้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการเสียภาษี โรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย และภาษีบำรุงท้องที่ 2) เอกสารคู่มือวิทยากร 3) แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐาน และสอบถามปัญหา อุปสรรคในการเสียภาษีก่อนและหลังการฝึกอบรมกลุ่มทดลองและกลุ่ม

ควบคุม เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องแล้วนำผลการตรวจสอบมาคำนวณหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) ได้ค่า IOC 0.94

3.2 นำชุดฝึกอบรมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสี่ยภาษี ซึ่งได้ปรับปรุงแล้ว ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.3 นำนวัตกรรมไปทดลองใช้กับผู้เสี่ยภาษี จำนวน 5 ครอบครัวๆ ละ 1 คน โดยการทดลองก่อนที่จะนำนวัตกรรมไปใช้ทดลองจริง

3.4 ปรับปรุงนวัตกรรมให้สมบูรณ์ และนำไปใช้กับกลุ่มทดลอง จำนวน 25 คน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคก่อนการดำเนินการของกลุ่มเป้าหมาย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคก่อนดำเนินการของกลุ่มเป้าหมาย การแปลผลโดยใช้ร้อยละ ตามตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ผลการสอบถามปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการเสี่ยภาษีของกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 50 คน

ปัญหาอุปสรรค	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยสุด
	1	2	3	4	5
1. ปัญหาเกี่ยวกับระเบียบ กฎหมายของภาษีท้องถิ่น มีปัญหา อุปสรรคมากน้อยเพียงใด	9 (18)	11 (22)	8 (16)	5 (10)	0 (0)
2. ปัญหา อุปสรรคเกี่ยวกับวิธีการและขั้นตอนในการเสี่ยภาษี มีความซับซ้อนมากน้อยเพียงใด	10 (20)	12 (24)	9 (18)	3 (6)	0 (0)
3. บทลงโทษทางภาษีมียุทธาอุปสรรคต่อท่าน มากน้อยเพียงใด	5 (10)	13 (26)	7 (14)	6 (12)	1 (2)
4. การติดต่อชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน มีปัญหามากน้อยเพียงใด	11 (22)	6 (12)	9 (18)	8 (16)	0 (0)
5. การเสี่ยภาษีป้ายของท่านมีปัญหายุทธามากน้อยเพียงใด	3 (6)	16 (32)	5 (10)	6 (12)	0 (0)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ปัญหาอุปสรรค	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยสุด
	1	2	3	4	5
6. การเสียภาษีบำรุงท้องที่ของท่าน มีปัญหาเล็กน้อยเพียงใด	9 (18)	9 (18)	10 (20)	7 (14)	0 (0)
7. ความเป็นธรรมในการกำหนด อัตราภาษีแต่ละประเภท	6 (12)	16 (32)	3 (6)	5 (10)	0 (0)
8. การให้บริการชำระภาษี	10 (20)	5 (10)	8 (16)	10 (20)	0 (0)
9. สถานที่ในการชำระภาษีเพียงพอ เหมาะสม	6 (12)	9 (18)	10 (18)	9 (18)	1 (2)

จากตารางที่ 4.3 พบว่า จำนวนร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่มีปัญหาอุปสรรคในการเสียภาษีมากที่สุดคือ การติดต่อชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน (ร้อยละ 22) และการเสียภาษีป้าย (ร้อยละ 32) รองลงมาคือ ปัญหาอุปสรรควิธีการและขั้นตอนในการเสียภาษี (ร้อยละ 20) ส่วนที่มีปัญหาน้อยที่สุดได้แก่ปัญหาเกี่ยวกับระเบียบกฎหมายภาษีท้องถิ่น (ร้อยละ 10)

การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนผู้เสียภาษีเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการเสียภาษีของเทศบาลตำบลแม่แจ่ม อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ปรากฏดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และระดับความคิดเห็นของประชาชน
เกี่ยวกับความคิดเห็นต่อปัญหาอุปสรรคจากประชาชนผู้เสียภาษีระหว่างกลุ่มควบคุม
และกลุ่มทดลอง ก่อนการดำเนินการ

ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเสียภาษี	ระดับความรู้ความเข้าใจ					
	กลุ่มควบคุม			กลุ่มทดลอง		
	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ค่า S.D	การ แปลค่า	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ค่า S.D	การ แปลค่า
1. ปัญหาเกี่ยวกับระเบียบ กฎหมาย ของภาษีท้องถิ่น มีปัญหา อุปสรรค เล็กน้อยเพียงใด	2.28	0.90	มาก	1.84	0.75	มาก
2. ปัญหา อุปสรรคเกี่ยวกับวิธีการ และขั้นตอนในการเสียภาษี มีความ ซับซ้อนเล็กน้อยเพียงใด	2.32	0.85	มาก	1.72	0.68	มาก
3. บทลงโทษทางภาษีมียุทธูปสรรคต่อท่าน เล็กน้อยเพียงใด	2.48	0.92	มาก	2.12	0.78	มาก
4. การติดต่อชำระภาษีโรงเรือน และที่ดิน มีปัญหามาน้อยเพียงใด	2.68	0.99	มาก	1.88	0.88	มาก
5. การเสียภาษีป้ายของท่านมี ปัญหา อุปสรรคน้อยเพียงใด	2.76	0.93	มาก	2.12	0.60	มาก
6. การเสียภาษีบำรุงท้องที่ของท่าน มีปัญหามาน้อยเพียงใด	2.80	0.87	มาก	1.92	0.81	มาก
8. การให้บริการชำระภาษี	2.64	1.04	มาก	2.00	0.91	มาก
9. สถานที่ในการชำระภาษีเพียงพอ เหมาะสม	2.48	1.00	มาก	2.20	0.87	มาก

จากตารางที่ 4.4 แสดงให้เห็นว่าก่อนการดำเนินการ ประชาชนกลุ่มเป้าหมายในเขตเทศบาลตำบลแม่แจ่ม ที่เป็นกลุ่มควบคุม มีปัญหา อุปสรรค อยู่ในระดับมากคือ การเสียภาษีบำรุงท้องที่ รองลงมาคือ การเสียภาษีป้าย และการติดต่อชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน และกลุ่มทดลองส่วนใหญ่ มีปัญหา อุปสรรค อยู่ในระดับมาก คือ สถานที่ในการชำระภาษี รองลงมาคือ บทลงโทษทางภาษี และการเสียภาษีป้าย

ตารางที่ 4.5 การเปรียบเทียบระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีก่อนดำเนินการของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง

	N	$(\bar{x})$	S.D	t	Sig
กลุ่มควบคุม	25	2.41	3.03	2.44	0.000
กลุ่มทดลอง	25	1.95	3.08	1.97	0.000

จากตารางที่ 4.5 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนความรู้ ความเข้าใจต่อปัญหา อุปสรรคของกลุ่มตัวอย่างก่อนการฝึกอบรม ผลการเปรียบเทียบกลุ่มควบคุมมีปัญหา อุปสรรค เกี่ยวกับการเสียภาษีมากกว่ากลุ่มทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตอนที่ 3 วิเคราะห์การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ความเข้าใจก่อน- หลังการฝึกอบรมของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ปรากฏดังตารางที่ 4.6 ตารางที่ 4.7 และตารางที่ 4.8

ในการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีของกลุ่มเป้าหมายการแปลผลโดยใช้ร้อยละ ตามตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ผลการสอบถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีก่อน-หลังการฝึกอบรมของ
กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง

ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเสียภาษี	ระดับความคิดเห็น (n = 25)									
	กลุ่มควบคุม					กลุ่มทดลอง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบกฎหมายของภาษีท้องถิ่นมากน้อยเพียงใด	8 (32)	8 (32)	5 (20)	2 (8)	0 (0)	8 (32)	9 (36)	5 (20)	3 (12)	0 (0)
2. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการและขั้นตอนในการเสียภาษีมากน้อยเพียงใด	9 (36)	8 (32)	5 (20)	3 (12)	0 (0)	9 (36)	6 (24)	5 (20)	5 (20)	0 (0)
3. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทลงโทษทางภาษีมักน้อยเพียงใด	6 (24)	8 (32)	5 (20)	6 (24)	0 (0)	6 (24)	8 (32)	5 (20)	6 (24)	0 (0)
4. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่ของผู้เสียภาษีโรงเรือนและที่ดินมากน้อยเพียงใด	6 (24)	6 (24)	5 (20)	6 (24)	0 (0)	6 (24)	8 (32)	4 (16)	6 (24)	1 (4)
5. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีป้ายมากน้อยเพียงใด	7 (28)	7 (28)	6 (24)	5 (20)	0 (0)	7 (28)	7 (28)	6 (24)	5 (20)	0 (0)
6. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีบำรุงท้องที่มากน้อยเพียงใด	5 (20)	8 (32)	6 (24)	6 (24)	0 (0)	8 (32)	6 (24)	6 (24)	5 (20)	0 (0)
7. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระยะเวลาการเสียภาษีมากน้อยเพียงใด	8 (32)	7 (28)	5 (20)	5 (20)	0 (0)	7 (28)	7 (28)	8 (32)	3 (12)	0 (0)

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเสียภาษี	ระดับความคิดเห็น (n = 25)									
	กลุ่มควบคุม					กลุ่มทดลอง				
	มากที่สุด 1	มาก 2	ปาน กลาง 3	น้อย 4	น้อย ที่สุด 5	มากที่สุด 1	มาก 2	ปาน กลาง 3	น้อย 4	น้อย ที่สุด 5
8. ผู้ที่เป็นเจ้าของที่ดิน จะต้องชำระค่าภาษีบำรุง ท้องที่ ภายในเดือนเมษายน ของทุกปี	9 (36)	6 (24)	5 (20)	5 (20)	0 (0)	6 (24)	6 (24)	8 (32)	5 (20)	0 (0)
9. ผู้ที่เป็นเจ้าของโรงเรือน หรืออาคาร จะต้องยื่นแบบ เพื่อชำระภาษีโรงเรือนและ ที่ ดิน กาย ใน เดือน กุมภาพันธ์ของทุกปี	7 (28)	6 (24)	6 (24)	6 (24)	0 (0)	7 (28)	6 (24)	6 (24)	6 (24)	0 (0)
10. เมื่อได้รับใบแจ้งการ ประเมินค่าภาษีโรงเรือน และที่ดินแล้วจะต้องชำระ ค่าภาษี ภายใน 30 วันนับ ถัดจากวันได้รับใบแจ้งการ ประเมิน	9 (36)	6 (24)	5 (20)	5 (20)	0 (0)	5 (20)	5 (20)	6 (24)	9 (36)	0 (0)
11. เมื่อท่านคิดตั้งป้ายใหม่ จะต้องยื่นแบบเสียภาษีป้าย ภายใน 15 วัน	9 (36)	8 (32)	4 (16)	4 (16)	0 (0)	8 (32)	6 (24)	8 (32)	3 (12)	0 (0)
12. ผู้ที่เป็นเจ้าของป้าย จะต้องยื่นแบบเสียภาษี ภายในเดือนมีนาคมของ ทุกปี	8 (32)	6 (24)	5 (20)	5 (20)	0 (0)	5 (20)	5 (20)	8 (32)	6 (24)	1 (4)

จากตารางที่ 4.6 พบว่ากลุ่มควบคุมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีมากที่สุด
ในด้านเกี่ยวกับวิธีการและขั้นตอนในการเสียภาษี ด้านการเสียภาษีบำรุงท้องที่ผู้ที่เป็นเจ้าของที่ดิน
จะต้องชำระค่าภาษีบำรุงท้องที่ภายในเดือน เมษายนของทุกปี ด้านภาษีโรงเรือนและที่ดินเมื่อได้รับ

แจ้งการประเมินค่าภาษีโรงเรือนและที่ดินจะต้องชำระภาษีภายใน 30 วัน นับถัดจากวันได้รับแจ้งการประเมิน และภาษีป้ายเมื่อตั้งป้ายใหม่จะต้องยื่นแบบเสียภาษีป้ายภายใน 15 วัน ส่วนกลุ่มทดลองมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีมากที่สุดในด้านเกี่ยวกับวิธีการและขั้นตอนในการเสียภาษี

สรุปผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการฝึกอบรม พบว่า กลุ่มควบคุมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีมากกว่ากลุ่มทดลองที่ ร้อยละ 36

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และระดับความรู้ความ เข้าใจก่อน-หลังการฝึกอบรมของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง

ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเสียภาษี	ระดับความรู้ความเข้าใจ					
	กลุ่มควบคุม			กลุ่มทดลอง		
	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ค่า S.D	การ แปลค่า	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ค่า S.D	การ แปลค่า
1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบกฎหมายของภาษีท้องถิ่นมากนักน้อยเพียงใด	2.20	0.90	มาก	1.80	0.76	มาก
2. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการและขั้นตอนในการเสียภาษีมากนักน้อยเพียงใด	2.28	0.85	มาก	1.84	0.75	มาก
3. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทลงโทษทางภาษีมักน้อยเพียงใด	2.44	0.92	มาก	1.80	0.82	มาก
4. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่ของผู้เสียภาษีโรงเรือนและที่ดินมากนักน้อยเพียงใด	2.40	0.99	มาก	1.92	0.76	มาก
5. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีป้ายมากนักน้อยเพียงใด	2.84	0.93	มาก	2.16	0.85	มาก
6. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีบำรุงท้องที่มากนักน้อยเพียงใด	2.44	0.87	มาก	2.12	0.73	มาก
7. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระยะเวลาการเสียภาษีมากนักน้อยเพียงใด	2.40	0.76	มาก	1.92	0.86	มาก

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเสียภาษี	ระดับความรู้ความเข้าใจ					
	กลุ่มควบคุม			กลุ่มทดลอง		
	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ค่า S.D	การ แปลค่า	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ค่า S.D	การ แปลค่า
8. ผู้ที่เป็นเจ้าของที่ดิน จะต้องชำระค่า ภาษีบำรุงท้องที่ ภายในเดือนเมษายน ของทุกปี	2.28	1.04	มาก	1.84	0.75	มาก
9. ผู้ที่เป็นเจ้าของโรงเรียนหรืออาคาร จะต้องยื่นแบบเพื่อชำระภาษีโรงเรียน และที่ดินภายในเดือนกุมภาพันธ์ของ ทุกปี	2.36	1.01	มาก	1.96	0.74	มาก
10. เมื่อได้รับใบแจ้งการประเมินค่า ภาษีโรงเรียนและที่ดินแล้วจะต้องชำระ ค่าภาษี ภายใน 30 วันนับถัดจากรับ ได้รับใบแจ้งการประเมิน	2.40	0.71	มาก	2.16	0.75	มาก
11. เมื่อท่านติดตั้งป้ายใหม่ จะต้องยื่น แบบเสียภาษีป้ายภายใน 15 วัน	2.48	0.74	มาก	2.00	0.82	มาก
12. ผู้ที่เป็นเจ้าของป้าย จะต้องยื่นแบบ เสียภาษีภายในเดือนมีนาคมของทุกปี	2.44	0.71	มาก	1.92	0.91	มาก

จากตารางที่ 4.7 แสดงให้เห็นว่าก่อน-หลังการฝึกอบรม พบว่าผลการได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีของกลุ่มควบคุมก่อนการฝึกอบรมมีความรู้ต่ำกว่าหลังการฝึกอบรมเช่นเดียวกับกลุ่มทดลองก่อนการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจต่ำกว่าหลังการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 4.8 เปรียบเทียบระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียก่อน-หลังการฝึกอบรมของ
กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง

กลุ่ม	N	$\bar{x}$	S.D	t	Sig.
กลุ่มควบคุม	25	2.74	1.77	17.14	0.00
กลุ่มทดลอง	25	1.78	1.96	11.02	0.00

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.8 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนความรู้ ความเข้าใจ ก่อน-หลังการฝึกอบรมของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง พบว่า คะแนนเฉลี่ยก่อนฝึกอบรมของกลุ่มสูงกว่าคะแนนของกลุ่มทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ว่า การใช้ชุดฝึกอบรมโดยวิทยากรบรรยายแตกต่างกับการให้ความรู้โดยการศึกษาชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง ในการทดสอบสมมติฐานกรณีที่ต้องการหาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างหนึ่งว่าแตกต่างจากอีกกลุ่มหนึ่งหรือไม่ เช่น ในการวิจัยเชิงทดลองต้องการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของกลุ่มที่ได้รับการรู้ความเข้าใจจากชุดฝึกอบรม โดยใช้วิทยากรบรรยายว่าจะมีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างจากกลุ่มควบคุมที่ศึกษาคด้วยตนเองหรือไม่ ในกรณีนี้กลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มเป็นอิสระจากกัน ปรากฏดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.9 การทดสอบสมมติฐานของกลุ่มตัวอย่าง : การทดสอบ t

กลุ่ม	N	$\bar{x}$	S.D	t	Sig.
กลุ่มควบคุม	25	7.5	2.000	2.723	0.000
กลุ่มทดลอง	25	7.5	1.6159	2.723	0.000

จากตารางที่ 4.9 ถ้าหากการทดสอบ F-test ปรากฏว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับต่ำกว่า .05 แสดงว่าความแปรปรวนของทั้งสองกลุ่มนี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ระดับความเชื่อมั่น “95 % Confidence Interval of the Difference” ถ้าค่าต่ำสุด (Lower) และค่าสูงสุด (Upper) คร่อมศูนย์แสดงว่ายอมรับสมมติฐาน ถ้าไม่คร่อมศูนย์แสดงว่าปฏิเสธ

ผลการทดสอบปรากฏว่ามีนัยสำคัญที่ 0.016 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่าความแปรปรวนของกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และปฏิเสธ H_0 ยอมรับ H_1 จึงสามารถสรุปได้ว่า การให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสี่ยภาษี โดยใช้วิธีการฝึกอบรมให้ความรู้ที่แตกต่างกัน ให้ผลแตกต่างกันตามที่ได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้

